

ISSN 2353-2912

1(6)2018

Ateneum-Szkoła Wyższa w Gdańsku

Forum Filologiczne

ATENEUM

Ateneum Philological Forum

Pod redakcją

Katarzyny Kukowicz-Żarskiej

SEARCH AND RESEARCH
BADANIA I POSZUKIWANIA

Gdańsk 2018

Komitet Wydawniczy:

prof. zw. dr hab. Edmund Kotarski (przewodniczący), prof. nadzw. dr hab. Zdzisław Aleksander,
prof. nadzw. dr Hanna Dubrzyńska, prof. nadzw. dr hab. Marcin Krawczyński,
dr Katarzyna Kukowicz-Żarska, prof. nadzw. dr hab. Henryk Olszewski,
prof. zw. dr hab. Waldemar Tłokiński, dr Bartosz Wiśniewski.

Redaktor naczelny: dr Katarzyna Kukowicz-Żarska, Ateneum-Szkoła Wyższa (Polska)

Komitet Naukowy Czasopisma *Forum Filologiczne Ateneum:*

Filologia angielska

Prof. Desmond Graham, The University of Newcastle, Newcastle upon Tyne (Wielka Brytania)
Prof. Henryk Kardela, Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie (Polska)
Prof. Tom Napieralski University of Colorado, Colorado Springs (Stany Zjednoczone)
Prof. Piotr Stalmaszczyk, Uniwersytet Łódzki (Polska)

Filologia włoska

Prof. Mercedes Arriaga Florez, Universidad de Seville (Hiszpania)
Prof. Dario Tomasello, Universita degli Studi di Messina (Włochy)
Prof. Maria Rosaria Vitti-Alexander, College Nazareth-Rochester (Stany Zjednoczone)

Filologia hiszpańska

Prof. Antonio Pamies Bertran (Universidad de Granada) (Hiszpania)
Prof. Luis Luque Toro (Universita Ca' Foscari, Venezia) (Włochy)
Dr Lucia Luque Nadal (Universidad de Cordoba) (Hiszpania)

Filologia germańska

Prof. zw. dr hab. Grażyna Łopuszańska-Kryszczuk, Uniwersytet Gdański (Polska)
Prof. zw. dr hab. Mariola Wierzbicka, Uniwersytet Rzeszowski (Polska)

Recenzja tomu

Prof. Rafael Lopez-Campos Bodineau, Universidad de Seville (Hiszpania)

Redaktorzy języka angielskiego: Dorota Skowrońska, Arkadiusz Janczyło

Redaktor języka hiszpańskiego: Fernando Torrens

Redaktor języka włoskiego: Linda Balistrelli

ISSN 2353-2912

© Copyright by „Ateneum-Szkoła Wyższa” w Gdańsku 2019

Pierwotna wersja czasopisma drukowana.

Adres Redakcji:

„Ateneum – Szkoła Wyższa” w Gdańsku, ul. 3 Maja 25A, 80-802 Gdańsk

e-mail: wydawnictwo@ateneum.edu.pl

Wydawnictwo: Ateneum – Szkoła Wyższa w Gdańsku

Przygotowanie do druku: Violetta Pastwa

Projekt okładki: Katarzyna Krawczyńska

Druk i oprawa: SOWA Sp. z o.o., 05-500 Piaseczno, Raszyńska 13

Nakład 100 egz.

Spis treści

Słowo wstępne	5
---------------	-------	---

LINGUISTICS

Mercedes ARRIAGA FLOREZ, Daniele CERRATO, Alessia DELLA ROCCA	Interlinguistic crosses and transexuality in María Rosal.....	11
Marzena GUZ	Niemieckie ślady w reportażach Melchiora Wańkowicza z tomu „Anoda i katoda”. Reportaże z części „Kraj lat dziecińczych” w perspektywie leksykalnej	23
Arkadiusz JANCZYŁO	In search of image manipulation mechanisms in a public person’s speech interpretation – a case study	37
Agnieszka ŁAZOR	Influencia de las lenguas prerromanas en la lengua española	47
Katarzyna KUKOWICZ-ŻARSKA	O wartościowaniu i prawdzie w języku i tekście. Język narodowego socjalizmu w perspektywie językoznawczej i socjokulturowej.....	61
Melisa MARAS	Egzotyzacja i domestykacja w polskim tłumaczeniu powieści „Harry Potter i Kamień Filozoficzny” J. K. Rowling.....	87
Dorota SKOWROŃSKA	Constructed Languages of Hildegard of Bingen and Suzzette Haden Elgin. Female Empowerment through Language?	101
Agata ZAPŁOTNA	La vitalità del congiuntivo nel linguaggio televisivo	113

LANGUAGE TEACHING

Anna HERRA, Anna KULIŃSKA	The role of feedback in the process of learning English as a foreign language	127
---------------------------	--	-----

Karolina JANOWSKA	Evolución de la metodología de la enseñanza de las lenguas extranjeras	145
Janusz KAWKA	Identyfikacja i klasyfikacja błędów językowych na lektoracie języka niemieckiego	159
Renata MAJEWSKA	Autonomia w klasach dwujęzycznych: sprawozdanie z badań jakościowych	171
Katarzyna WALKOWSKA	Interkulturelles Lernen und Lehren im Fremdsprachenunterricht – warum, wozu und wie?	187

CRITICAL PERSPECTIVES

Marta ZUBACZ, Maurizio BONINO	La leggenda del regno del Prete Gianni.....	205
----------------------------------	---	-----

REPORTS

Dorota SKOWROŃSKA	Report on the Language Show, London, 9-11 November 2018	225
Notki o autorach		229

Słowo wstępne

Oddajemy w Państwu ręce kolejny tom naszego czasopisma. Za motyw przewodni niniejszego tomu obraliśmy *badania i poszukiwania* w szerokim kontekście filologicznym. Gwarantem rozwoju nauki, w naszym mniemaniu, jawi się dociekliwość badawcza, poszukiwanie nowej myśli czy ścieżki naukowej, a jej następstwem wnikliwe i rzetelnie prowadzone badania. Te idee przyświecają także autorom, prezentującym na łamach naszego czasopisma swe aktualne zainteresowania i osiągnięcia naukowe.

Gros artykułów zawartych w niniejszym woluminie stanowią rozważania językoznawcze, które dla większej przejrzystości uszeregowane zostały w kategoriach: językoznawstwo, nauczanie języka, analiza krytyczna. W przedstawianym tomie pojawia się także sprawozdanie z wydarzenia, jakim jest Language Show w Londynie. Autorzy prezentując swą własną interpretację głównej myśli tomu pozwalają nam zagłębić się w prowadzone przez siebie *badania i poszukiwania* na szeroko rozumianym polu języka.

Prof. Mercedes Arriaga Florez, dr Daniele Derrato oraz mgr Alessia Della Rocca analizują różne strategie tekstowe, przy pomocy których María Rosal Nadales tworzy transtekstualną konstrukcję w swojej antologii „Al este del andén”. Autorzy przybliżają zastosowanie tej techniki, mającej być odpowiedzią na szereg zagadnień, takich jak np. aktywna rola czytelnika w procesie recepcji tekstu, efekt zaskoczenia i ironii, postmodernistyczna fuzja kultury klasycznej i popularnej, etyczno-estetyczne zobowiązanie do wskazywania sprzeczności, tworzenia nowych metafor czy wreszcie wpływania na recypienta, zachęcając go do refleksji i kreowania nowych sposobów myślenia.

Prof. Marzena Guz bada z perspektywy leksykalnej niemieckie ślady w reportażach Melchiora Wańkowicza z tomu „Anoda i katoda”. Autorka przedstawia słownictwo mające na sobie piętno wpływów niemieckich oraz słownictwo polskie odnoszące się do Niemiec, jak również sposoby polonizacji prezentowanego materiału leksykalnego.

Mechanizmy manipulowania w przestrzeni publicznej analizuje mgr Arkadiusz Janczyło. Prezentowane studium przypadku opiera się na jakościowej analizie mowy osoby publicznej, którą jest tu Lech Wałęsa, wraz z jej językiem i tłumaczeniem. Autor bada także sposoby, jakimi w przestrzeni publicznej można manipulować ową mową i jej tłumaczeniem, aby stworzyć określony wizerunek publiczny.

Mgr Agnieszka Łazor analizuje wpływ języków przedromańskich na język hiszpański, argumentując, iż choć przed romanizacją Półwysep Iberyjski był zamieszany przez społeczności posługujące się odrębnymi językami, a językiem urzędowym był łacina, to jednak kontakt języków lokalnych z łaciną pozostawił ślady zachowane we współczesnym języku hiszpańskim.

Dr Katarzyna Kukowicz-Żarska zajmuje się w swej publikacji tematyką wartościowania w języku i tekście oraz akcentuje pojawiającą się w tym kontekście relację prawda-fałsz. Podstawę dla tych rozważań tworzy język narodowego socjalizmu, analizowany w perspektywie językoznawczej i socjokulturowej. Autorka postrzega tekst i jego rolę przez pryzmat wartości w kontekście uniwersalnym, ale także przez pryzmat reprezentowanych w nim językowych środków wartościowania i metod oceny.

Mgr Melisa Maras bada zjawiska egzotyzyacji i domestykacji w polskim tłumaczeniu powieści „Harry Potter i Kamień Filozoficzny” J. K. Rowling. Autorka zmagą się z pytaniem o intencje użycia udomowienia i egzotyzyacji, przyświecające Andrzejowi Polkowskiemu przy tłumaczeniu omawianej serii, a wybrane fragmenty powieści, dotyczące szerokiej kategorii jedzenia, analizuje w szerszym kontekście językowo-kulturowym.

Mgr Dorota Skowrońska przedstawia języki sztuczne Hildegardy z Bingen i Suzette Haden Elgin i stawia w tym kontekście pytanie o możliwość wzmocnienia pozycji kobiety poprzez język. Autorka bada możliwe klasyfikacje *lingua ignota* i *Láadan* oraz ich cechy gramatyczne, leksykalne i fonologiczne, stawiając sobie jednocześnie za cel ukazanie sukcesu języków sztucznych w stosunku do ich założenia pierwotnego lub sugerowanego przez samych ich twórców, jak również celów ogólnie ustalonych dla tego typu języków.

Mgr Agata Zapłotna ukazuje efekt swych badań w zakresie włoskiego języka telewizji. Autorka argumentuje, iż język telewizyjny jest obecnie uważany za odzwierciedlenie włoskich odmian i języka mówionego, a mimo tego nadal istnieje heterogeniczny język tego typu. Jako taki stanowi on zbiór różnych stylów i rejestrów, charakteryzujących się odmiennymi zjawiskami językowymi niż mowa bez nadzoru.

Tematykę nauczania języka obcego podejmują mgr Anna Herra i dr Anna Kulińska, badając rolę informacji zwrotnej w procesie nauczania języka angielskiego jako obcego. Autorki podkreślają rolę informacji zwrotnej jako relewantnego elementu interakcji uczeń-nauczyciel, służącego zrozumieniu indywidualnych potrzeb ucznia jako podmiotu procesu nauczania języka obcego. Informacja taka pozwalać ma, zdaniem autorek, na dostosowanie instrukcji, ocen i komentarzy, by wspierać tym samym ucznia w nauce języka.

Mgr Janusz Kawka podejmuje tematykę identyfikacji i klasyfikacji błędów językowych w procesie nauczania języka niemieckiego. Autor analizie błędów przypisuje istotną funkcję, służącą zarówno celom pedagogicznym, jak i psycholingwistycznym, która udzielić ma uczącemu odpowiedzi na pytanie, jakie treści nauczania zostały już opanowane, a na jakiej płaszczyźnie występują jeszcze deficyty.

Próby przeglądu najpopularniejszych technik i metod nauczania języków obcych w Europie dokonała mgr Karolina Janowska, zwracając przy tym uwagę na ciągłe zmiany metodologiczne w tym zakresie, mające wynikać z poszukiwania idealnej metody nauczania. Autorka silnie akcentuje współczesne podejście do nauki języka, jako zapewniające uczniom idealne możliwości rozwoju umiejętności komunikacyjnych i skutecznego uczenia się.

Dr Renata Majewska prezentuje przebieg i wyniki badań jakościowych, dotyczących rozwoju kompetencji dyskursywnej w warunkach półautonomii w oddziałach dwujęzycznych z językiem hiszpańskim. Autorka dzieli się także szerszą refleksją nad sposobami rozwijania autonomii wśród uczniów takich właśnie klas.

Tematykę interkulturowości w procesie nauczania i uczenia się języka obcego na podjęła dr Katarzyna Walkowska, starając się udzielić odpowiedzi na pytania, dlaczego, w jakim celu i w jaki sposób może być ona realizowana na lekcjach języka obcego.

Mgr Maurizio Bonino wraz z mgr Martą Zubacz mierzą się z gatunkiem tekstu jakim jest średniowieczna legenda. Rozważania oparte na analizie „Listu

Jana Prezbitera”, z którego narodziła się legenda o królestwie Księdza Jana, obejmują zarówno aspekty historyczne, kulturowe jak i językowe, ukazują zgodność treści listu ze średniowiecznym obrazem świata, podejmują tematykę wpływu omawianego tekstu na ówczesnego odbiorcę, ewolucję formy oraz akcentują jego rolę jako inspiracji dla powstawania kolejnych utworów.

Życzymy miłej lektury.

Katarzyna Kukowicz-Żarska